

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Istorie
1.3. Departamentul	Relații Internaționale și Istorie Universală
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Istoria artei

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Bizațul și arta bizantină						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.dr. Manuela Dobre						
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect.dr. Manuela Dobre						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7.Regimul disciplinei	Fundamentală

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	3.2. Din care Curs	2	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	3.5. Din care Curs	28	3.6. Seminar	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutorat					4
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					58
3.8. Total ore pe semestru					100
3.9. Număr de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul/absolventul descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice.
Aptitudini	Studentul/absolventul face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. Studentul/absolventul analizează și interpretează sursele istorice.
Responsabilitate și autonomie	Studentul/absolventul gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică Studentul/absolventul selectează și evaluează critic diferitele tipologii de surse istorice

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Marile etape ale istoriei bizantine	Prelegere-dezbateri (conversația euristică)	
2. Marile etape ale istoriei bizantine		
3. Fondarea Constantinopolului și nașterea artei bizantine; caracteristicile artei bizantine.		
4. Arhitectura civilă și militară		
6. Arhitectura religioasă		
7. Mozaicul pavimentar și parietal		
5. Fresca.		
8. Icoanele.		
9. Sculptura.		
10. Influența artei bizantine în Europa.		
Bibliografie obligatorie: Brezeanu, Stelian, <i>Istoria Imperiului Bizantin</i> , București, Ed. Meronia, 2007; Treadgold, W., <i>O istorie a statului și societății bizantine</i> , 2 vol, Iași, Ed. Polirom, 2004 (și <i>O scurtă istorie a Bizanțului</i> , București, Ed. Semne, 2003); Bibliografie suplimentară: Bréhier, L., <i>Le monde byzantin</i> , vol. I: <i>Vie et mort de Byzance</i> ; vol. II: <i>Les institutions de l'Empire byzantin</i> ; vol. III: <i>La civilisation byzantine</i> , Paris, Ed. Albin Michel, 1970 (în limba română Bréhier, Louis, <i>Civilizația bizantină</i> , Ed. Științifică, București, 1994); Ostrogorsky, G., <i>Histoire de l'Etat byzantin</i> , Paris, 1977; <i>The Cambridge Medieval History</i> , Vol IV, <i>The Byzantine Empire</i> , ed. Joan Hussey, Part I: <i>Byzantium and its Neighbours</i> , Part II: <i>Government, Church and Civilization</i> , 1966-1967 (și <i>The New Cambridge Medieval History</i> , vol. I-VII, 1995-2008) Ahrweiler, H., <i>L'idéologie politique de l'Empire byzantin</i> , Paris, 1975 (în limba română H. Ahrweiler, <i>Ideologia politică a Imperiului bizantin</i> , București, Ed. Corint, 2002); Dagron, Gilbert, <i>Naissance d'une capitale: Constantinople et ses institutions de 330 à 451</i> , Paris, Presses Universitaires de France, 1974. Ducellier, A. et all., <i>Byzance et le monde orthodoxe</i> , Paris, 1986; Esler, Philip Francis, editor, <i>The early Christian world</i> , New York, Routledge, 2017;		

Harris, Jonathan, *Constantinopol, capitala Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, 2020;
Harris, Jonathan, *Introducere în istoria Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, 2021;
Herrin J., *Miracolul Bizanțului*, Editura Baroque Books&Arts, 2021;
Kaplan, Michel, *Bizanț*, București, Ed. Nemira, 2010;
Obolensky, Dimitri, *Un Commonwealth medieval: Bizanțul*, București, Ed. Corint, 2002;
Mango, Cyril, *Byzantium. The Empire of the New Rome*, New York, 1980;
Mango, Cyril, *Studies on Constantinople*, Variorum Reprints, London, Ashgate, 2005.
Nicol, D.M., *Byzantine political thought*, cap. II din *The Cambridge History of Medieval Political Thought*, c. 350 – c. 1450, ed. J. H. Burns, Cambridge University Press, 1988.

7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
1. Evoluția studiilor de istorie bizantină – Școala românească de bizantinologie	Prelegere-dezbateri (conversația euristică)	
2. Biserica Sfânta Sofia din Constantinopol		
3. Biserici din Thessalonice: Sf. Dimitrie, Sf. Sofia și Sf. Apostoli		
4. Biserica San Vitale din Ravenna		
5. Emailuri și țesături		
6. Orfevrărie		

Bibliografie:

Age of Spirituality. Late antique and Early Christian Art, Third to Seventh Century, ed. Kurt Weitzmann, New York, The Metropolitan Museum of Art in association with Princeton University Press, 1979.
Ahrweiler, Hélène, *Ideologia politică a Imperiului bizantin*, București, Ed. Corint, 2002 Brezeanu, Stelian, *Istoria Imperiului bizantin*, București, Ed. Meronia, 2007
Delvoye, Charles, *Arta bizantină*, 2 vol., București, Ed. Meridiane, 1976.
Demus, Otto, *Byzantine Mosaic Decoration. Aspects of Monumental Art in Byzantium*, Boston, Boston Book & Art Shop, 2006.
Drăguț, Vasile, *Arta românească. Preistorie, antichitate, ev mediu, Renaștere, baroc*, București, 1982.
The Glory of Byzantium. Art and Culture from the Middle Byzantine Era A.D. 843-1261, eds. H.C. Evans, W.D. Wixom, New York, The Metropolitan Museum of Art, 1997.
Grabar, André, *Byzance. L'art byzantin du Moyen Age (du VIIIe au XVe siècle)*, Paris, Albin Michel, 1963.
Grabar, André, *Iconoclasmul bizantin*, București, Ed. Meridiane, 1991.
Heck, Christian (coord.), *Histoire de l'art*, vol. II, *Moyen Âge: Chrétienté et Islam*, Éditions Flammarion, Paris, 2005
Mango, C., *The Art of the Byzantine Empire: 312 – 1453*, Toronto, Univ. Press, 1986. Popescu, Mircea (coord.), *Dicționar de artă. Forme, tehnici, stiluri artistice*, 2 vol., București, Ed. Meridiane, 1995
The New Cambridge Medieval History, vol. I-VII, Cambridge, 1995-2008
Treadgold, Warren, *Treadgold, W., O istorie a statului și societății bizantine*, 2 vol., Iași, Ed. Polirom, 2004
Vătășianu, Virgil, *Istoria artei. Arta medievală*, București, 1968.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este elaborat și actualizat pe baza discuțiilor purtate cu reprezentanții partenerilor și angajatorilor tradiționali și potențiali pentru absolvenții programului. Sunt evaluate permanent conținuturile disciplinei și asigurarea competențelor necesare inserției pe o piață a muncii dinamică și complexă.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	- însusirea terminologiei istorice și utilizarea adecvată a acesteia - capacitatea de a interpreta faptele și de a le integra într-un orizont politic și cultural european - argumentarea logică	Examen oral – studentul trebuie să răspundă la două subiecte diferite de istorie bizantină	80%
9.5. Seminar	- prezența și pregătirea prealabilă - participarea la discuții	Evaluare continuă a activității din seminar: îndeplinirea sarcinilor	20 %

		de lucru indicate de conducătorul de seminar, participarea efectivă la discuții etc.	
Standard minimum de performanță	Însusirea principalelor concepte specifice domeniului. cunoașterea principalelor etape și a evenimentelor importante din primele secole ale istoriei bizantine.		

Data Completării
29.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în
departament
1.10.2025

Semnătura Directorului de
Departament